

**Zgromadzenie Plenarne KRASP
18 listopada 2016 r.**

**Prof.
Jerzy Woźnicki**

**Rola KRASP w działaniach na rzecz zmian
systemowych w szkolnictwie wyższym i
nauce w Polsce – wczoraj, dziś, jutro.**

Działalność programowa.

1

DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA KRASP

- I. WPROWADZENIE
- II. NOTATKI Z HISTORII – OKRES KLUBOWY 1991 – 1997
- III. POWOŁANIE KRASP 1997 i OKRES 1997– 1999
- IV. PIERWSZA PEŁNA KADENCJA KRASP 1999 – 2002
- V. KOLEJNE KADENCJE I ICH GŁÓWNE PUBLIKACJE PROGRAMOWE
- VI. THINK – TANK FRP – ISW I JEGO ROLA JAKO PARTNERA KRASP W DZIAŁALNOŚCI PROGRAMOWEJ
- VII. TOŻSAMOŚĆ KRASP JAKO ORGANIZATORA I KREATORA DZIAŁAŃ ŚRODOWISKOWYCH
- VIII. NAJBLIŻSZE PLANOWANE DZIAŁANIA KRASP – FRP (wspierane przez RGNiSW)

POCZĄTEK LAT 80 XX w.

- 1980/81 trudne początki: „samotwór rektorów”

Potrzeba powołania instytucji, która byłaby demokratyczna, powszechna, a równocześnie potrafiłaby zachować standardy nauczania i badań naukowych.

- 1993 – 1996: nieudane próby (KRUP)

- 1996/97: **Rektorzy uczelni** – Aleksander Koj (UJ), Włodzimierz Siwiński (UW), Mirosław Handke (AG-H), Jerzy Woźnicki (PW) zainicjowali ideę utworzenia ogólnopolskiej „szerszej reprezentacji środowisk akademickich”.

Projekt powołania reprezentacji w postaci KRASP został przedstawiony na posiedzeniu nieformalnej Konferencji Rektorów Uczelni Autonomicznych (KRAU) 31 stycznia 1997 r. i został przyjęty jednomyślnie przez uczestników spotkania.

Ale spory o formułę działania, wymogi członkostwa i charakter instytucjonalny przyszłej struktury dopiero się zaczęły.

Działania prowadzące do powstania KRASP:

- wybór struktury organizacji – struktura silniejsza vs luźniejsza: struktura federacyjna i siła organów
- ustalenie kryteriów wobec uczelni członkowskich – „warunki akademickości” – wymogi habilitacyjne vs doktorskie
- prace nad projektem regulaminu KRASP oraz „propozycjami poprawek do tego projektu”
- działania konsultacyjne i informacyjne inicjatorów projektu w instytucjach rządowych i w Sejmie

III. POWOŁANIE KRASP 1997 i OKRES 1997–1999

4

Zebranie założycielskie KRASP odbyło się 7 czerwca 1997 r. w *Collegium Novum* Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

„Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich – KRASP, została powołana w dniu 7 czerwca 1997 r. przez rektorów szkół wyższych, będących członkami konferencji rektorów poszczególnych typów szkół wyższych: uniwersytetów, uczelni technicznych, rolniczych, pedagogicznych, ekonomicznych, medycznych i artystycznych. W dniu 20 kwietnia 1998 r. Zgromadzenie Plenarne KRASP podjęło decyzję o włączeniu do KRASP, na prawach członków założycieli, rektorów – członków konferencji rektorów akademii wychowania fizycznego.” (Statut KRASP)

73 rektorów jednomyślnie głosowało za utworzeniem KRASP, przyjęło pierwszy wewnętrzny regulamin i wybrało władze.

OKRES 1997 – 1999: I NIEPEŁNA KADENCJA przewodniczący –

Rektor Aleksander Koj (UJ)

Kadencja „przełamywania barier”

- poszukiwanie formuły, merytorycznej tożsamości
- ukształtowanie się podstaw struktury organizacyjnej
- działalność dwóch komisji stałych – ds. Legislacyjnych (J. Woźnicki) oraz ds. Finansowych (J. Jóźwiak), (powołane na zebraniu inauguracyjnym).

5

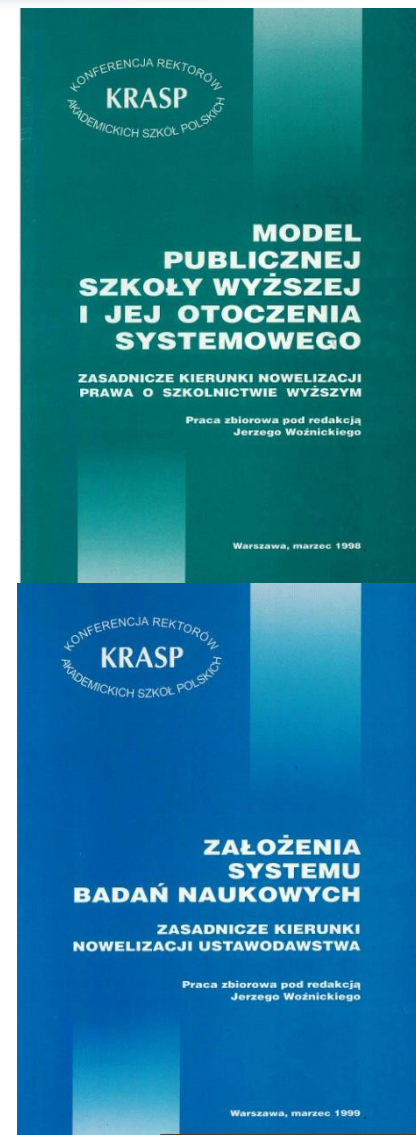
Pierwsze inicjatywy i wydawnictwa programowe KRASP z lat 1998/99:

- „*Model publicznej szkoły wyższej i jej otoczenia systemowego – zasadnicze kierunki nowelizacji prawa o szkolnictwie wyższym*” (10 marca 1998 r.) (tzw. zielona książeczka KRASP)
- „*Założenia systemu badań naukowych – zasadnicze kierunki nowelizacji ustawodawstwa,*” (13 marca 1999 r.) (tzw. niebieska książeczka KRASP)

Były to propozycje kierunków nowelizacji ówczesnych ustaw dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki. Rektorzy opowiedzieli się za zmianami daleko idącymi i niepopularnymi, np.

- wprowadzeniem powszechnej, częściowej odpłatności za studia,
- zastąpieniem Komitetu Badań Naukowych strukturami o charakterze agencyjnym

KRASP pracowała również nad nową praktyką kontaktów z mediami oraz budowaniem relacji z europejskimi organizacjami reprezentującymi uczelnie: CRE i CEURC, a także HRK.

II kadencja (trzy lata: 1999–2002) przewodniczący – Rektor Jerzy Woźnicki (PW)

Kadencja „ukształtowania i wykreowania instytucji”:

- wejście w życie nowego Statutu: kompromis statutowy!
- ustanowiono reguły kultury instytucjonalnej,
- budowano pozycję publiczną i medialną KRASP,
- nawiązano relacje z Premierem RP, z Parlamentem Studentów Rzeczypospolitej Polskiej,
- wzmacniano relacje z PAN, z NIK, z Trybunałem Konstytucyjnym,
- wniesiono wkład w utworzenie European University Association,
- nawiązano kontakty z UNESCO – Cepes.

Celem KRASP stało się uzyskania umocowania ustawowego – zlecono kancelarii prawnej przygotowanie projektu *Statutu Stowarzyszenia KRASP*. (inicjatywa nieudana)

Walka o KRASP z ówczesną Radą Główną Szkolnictwa Wyższego

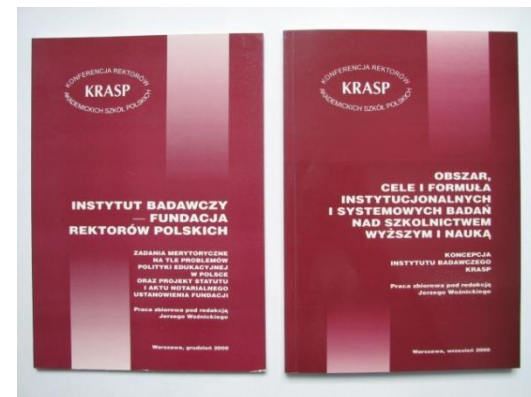
7

Ważnym dziełem II kadencji KRASP było utworzenie think-tanku: Fundacji Rektorów Polskich i Instytutu Społeczeństwa Wiedzy, jako zaplecza merytorycznego Konferencji.

Koncepcja think – tanku została opracowana w roku 2000 w ramach projektu badawczego, sfinansowanego ze środków Fundacji Bankowej im. Leopolda Kronenberga, przy wsparciu Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz UNESCO European Center For Higher Education (CEPES).

Wynikiem projektu były dwie publikacje, ogłoszone przez KRASP:

- *„Obszar, cele i formuła instytucjonalnych i systemowych badań nad szkolnictwem wyższym i nauką – koncepcja Instytutu Badawczego KRASP”* (wrzesień 2000 r.)
- *„Instytut Badawczy – Fundacja Rektorów Polskich. Zadania merytoryczne na tle problemów polityki edukacyjnej w Polsce oraz projekt statutu i aktu notarialnego ustanowienia fundacji”* (grudzień 2000 r.)

Istotną częścią dorobku Konferencji II kadencji były dokumenty :

- *Karta Krakowska* (19 marca 2000 r.) – z okazji 600-lecia odnowienia Akademii Krakowskiej
- *Deklaracja Warszawska* (7 czerwca 2001 r.) – ogłoszona podczas 175-lecia Politechniki Warszawskiej
- specjalne relacje z HRK; wkład w utworzenie EUA

III kadencja (trzy lata: 2002–2005) przewodniczący – Rektor Franciszek Ziejka (UJ)

Kadencja „integracji i rozwoju środowiska rektorskiego”:

- opracowano projekt oraz doprowadzono do uchwalenia ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* (na podstawie zielonej książeczki KRASP),
- umocowano ustawowo KRASP,
- wzmocniono relacje z Prezydentem RP, z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, z Urzędem Zamówień Publicznych,
- rozpoczęto działalność w EUA,
- zacieśniły się więzi osobiste pomiędzy rektorami,
- nawiązano relacje z rektorami zagranicznymi

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2005 r. Nr 164

TREŚĆ:
Pełni:

USTAWY:	
1365 — z dnia 27 lipca 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym	9965
1366 — z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw	10029

1365

USTAWA

z dnia 27 lipca 2005 r.

Prawo o szkolnictwie wyższym

DZIAŁ I

System szkolnictwa wyższego

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawę stosuje się do publicznych i niepublicznych szkół wyższych.

2. Ustawy nie stosuje się do szkół wyższych i wyższych seminariów duchownych prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe, z wyjątkiem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, chyba że ustawa lub umowa między rządem a władzami kościołów lub związków wyznaniowych stanowi inaczej.

Art. 2. 1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) uczelnia — szkołę prowadzącą studia wyższe, utworzoną w sposób określony w ustawie;
- 2) uczelnia publiczna — uczelnię utworzoną przez państwo reprezentowane przez właściwy organ władzy lub administracji publicznej;
- 3) uczelnia niepubliczna — uczelnię utworzoną przez osobę fizyczną albo osobę prawną niebędącą państwową ani samorządową osobą prawną;

4) założyciel uczelni niepublicznej — osobę, o której mowa w pkt 3, która utworzyła uczelnię;

5) studia wyższe — studia prowadzone przez uczelnię posiadającą uprawnienia do ich prowadzenia, kończące się uzyskaniem odpowiedniego tytułu zawodowego;

6) tytuł zawodowy — tytuł licencjata, inżyniera, magistra lub tytuł równorzędny;

7) studia pierwszego stopnia — studia licencjackie lub inżynierskie, umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności w określonym zakresie kształcenia, przygotowujące do pracy w określonym zawodzie, kończące się uzyskaniem tytułu licencjata albo inżyniera;

8) studia drugiego stopnia — studia magisterskie, umożliwiające uzyskanie specjalistycznej wiedzy w określonym zakresie kształcenia, jak również przygotowujące do twórczej pracy w określonym zawodzie, kończące się uzyskaniem tytułu magistra albo tytułu równorzędnego;

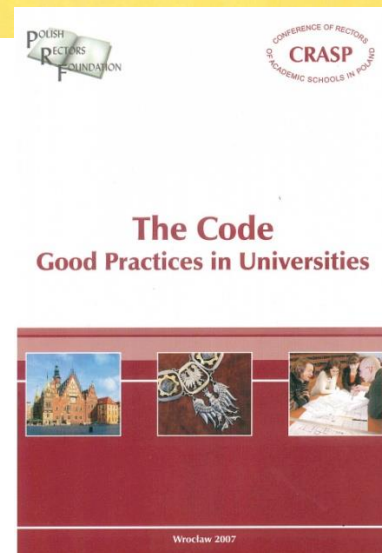
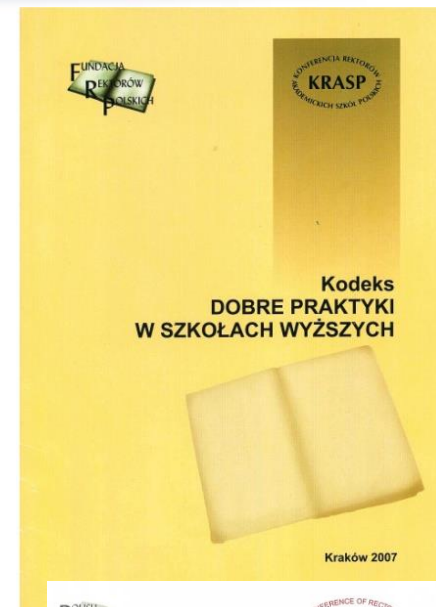
9) jednolite studia magisterskie — studia magisterskie, na które przyjmowani są kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, umożliwiające uzyskanie specjalistycznej wiedzy w określonym zakresie kształcenia, jak również przygotowujące do

9

IV kadencja (trzy lata: 2005–2008) przewodniczący – Rektor Tadeusz Luty (PWr)

Kadencja „promocji dobrych praktyk i internacjonalizacji” :

- wdrażano nową ustawę,
- wsparto rozwój innowacyjności i internacjonalizacji,
- przyjęto i opublikowano Kodeks Dobrych Praktyk Szkół Wyższych, również w języku angielskim, opracowany przez FRP – ISW
- zgłoszono postulat wprowadzenia czesnego,
- wybór do Boardu EUA,
- EUA – konferencja rektorów europejskich we Wrocławiu,
- utrzymywano aktywne kontakty z KRD,
- wzmocniono relacje z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego,
- przygotowano program „Study in Poland” z Fundacją Edukacyjną „Perspektywy” jako partnerem strategicznym.

11

V kadencja (cztery lata: 2008–2012) przewodnicząca – Rektor Katarzyna Chałasińska–Macukow (UW),:

Kadencja: „konsolidacji środowiskowej, branżowej i sektorowej”:

- nawiązano relacje z KRZaSP, KRePSZ, RGNiSW,
- przygotowano i przyjęto „Strategię Rozwoju Szkolnictwa Wyższego 2010 – 20” opracowaną przez FRP – ISW,
- powołano Fundację na rzecz Jakości Kształcenia,
- przyjęto nowy Statut i nową tożsamość KRASP, jako organu reprezentującego uczelnie akademickie,
- prowadzono ze zmiennym skutkiem współpracę z MNiSW,
- nawiązano nowe relacje z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ze Związkiem Banków Polskich, z PZPPE Lewiatan,
- kontynuowano bliską współpracę z Parlamentem Studentów Rzeczypospolitej Polskiej i Krajową Reprezentacją Doktorantów.

STATUT Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

uchwalony przez Zgromadzenie Plenarne KRASP
w dniu 13 października 2011 r.,
ze zmianami dokonanymi w dniu 26 maja 2012 r. oraz w dniu 23 listopada 2012 r.

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich – KRASP – została powołana w dniu 7 czerwca 1997 r. przez rektorów będących członkami konferencji rektorów poszczególnych typów szkół wyższych: uniwersyteckich, uczelni technicznych, rolniczych, pedagogicznych, ekonomicznych, medycznych i artystycznych. W dniu 20 kwietnia 1998 r. Zgromadzenie Plenarne KRASP podjęło decyzję o włączeniu do KRASP, na prawach członków założycieli, rektorów – członków konferencji rektorów akademii wychowania fizycznego.

W dniu 30 września 2000 r. Zgromadzenie Plenarne postanowiło przyznać Konferencji Rektorów Uczelni Zawodowych (działającej obecnie jako Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych – KRePSZ) status stowarzyszonego członka zbiorowego KRASP. Zgromadzenie Plenarne uczyniło to w przekonaniu o istotnej roli uczelni zawodowych w systemie szkolnictwa wyższego, które – zgodnie z założeniami Procesu Boloińskiego – kształcą studentów studiów I lub II stopnia przygotowując swoich absolwentów do wykonywania zawodu, ale także do kontynuowania studiów II stopnia w uczelniach akademickich. Wskazuje to na potrzebę partnerstwa zarówno między uczelniami zawodowymi i akademickimi, jak i organizacjami zrzeszającymi te uczelnie.

KRASP stoi na straży tradycyjnych wartości akademickich, a w tym zasad etyki zawodowej, odpowiedzialności i konstytucyjnej zasady autonomii szkół wyższych, gwarantującej im w szczególności prawo do określania własnego stanowiska we wszystkich sprawach, którymi zainteresowana jest społeczność akademicka.

Doświadczenia pierwszych lat działania KRASP oraz procesy zachodzące w polskim i europejskim szkolnictwie wyższym wskazują na potrzebę działania Konferencji w szerokiej formule, zapewniającej możliwość współdziałania rektorów i poszanowania tożsamości różnych typów uczelni – publicznych i niepublicznych, dużych i małych, akademickich i zawodowych, prowadzących kształcenie na wielu kierunkach i bardziej specjalistycznych, działających w dużych ośrodkach akademickich i mniejszych miejscowościach, o wieloletniej tradycji i tych nowo utworzonych.

STRATEGIA ROZWOJU SZKOLNICTWA WYŻSZEGO: 2010-2020

PROJEKT ŚRODOWISKOWY

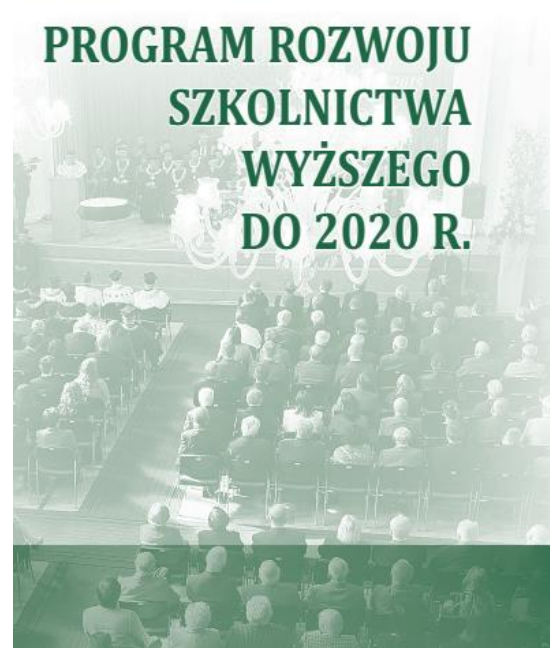
VI kadencja (cztery lata: 2012–2016) przewodniczący – Rektor Wiesław Banyś (UŚ)

Kadencja „poszerzania działalności programowej,
środowiskowej i międzynarodowej”:

- najważniejszym dziełem kadencji było opracowanie przez FRP – ISW na zlecenie KRASP „Programu rozwoju szkolnictwa wyższego do 2020 r.” złożonego z pięciu części, w tym czterech raportów szczegółowych.

Program przyjęty przez KRASP stał się punktem wyjścia w pracach nad założeniami nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

- nawiązano bliższą współpracę z wieloma nowymi podmiotami w tym m. in. Pracodawcami RP, a także konferencjami rektorów z kilku krajów (Brazylia, Portugalia, Ukraina, Francja, Niemcy....),
- wybór do Boardu EUA.

Osiągnięte efekty i stan rozwoju:

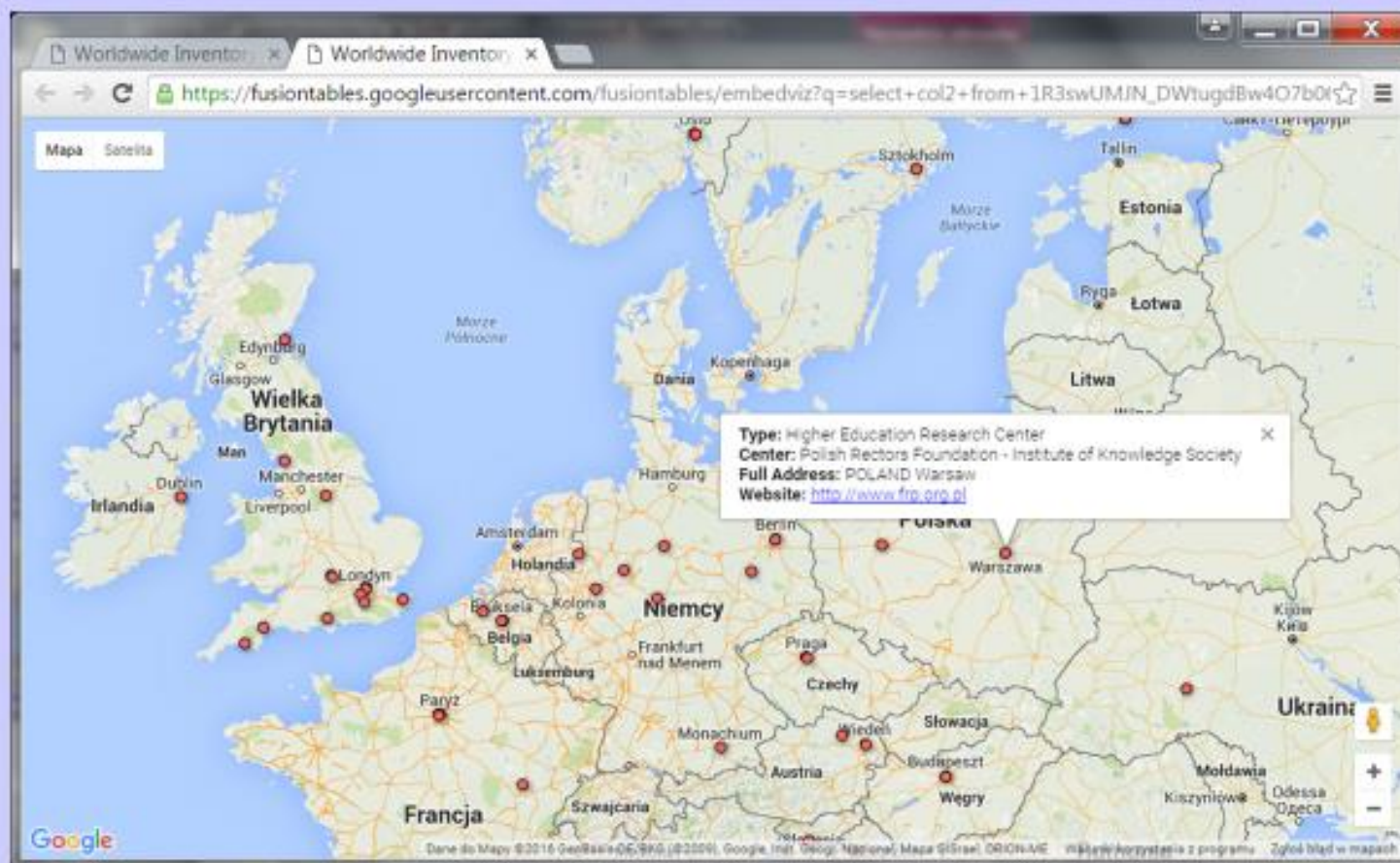
- 120 projektów zrealizowanych;
- 550 ekspertów współpracujących przy różnych projektach;
- ponad 2500 osób uczestniczących w konferencjach, projektach i seminariach;
- 80 doktorantów uczestniczących w seminariach ISW;
- 41 wydawnictw książkowych;
- łączny nakład wydawnictw monograficznych rozdystrybuowanych nieodpłatnie – 1400;
- liczba książek i wydawnictw monograficznych dostępnych nieodpłatnie na stronie internetowej – 43;
- opracowywanie dokumentów i raportów programowych dla KRASP i środowiska.

Bilans opracowań ogłoszonych przez KRASP w kolejnych czterech ostatnich kadencjach:

- 2002 - 2005** Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym. - projekt
- 2005 - 2008** Kodeks Dobre Praktyki w Szkołach Wyższych.
- 2008 - 2012** Strategia rozwoju szkolnictwa wyższego: 2010-2020.
Projekt środowiskowy.
- 2012 - 2016** Program rozwoju szkolnictwa wyższego do 2020 r.

oraz wiele innych opracowań, dokumentów, uchwał, raportów opracowanych przez KRASP i FRP – ISW.

Higher Education: A Worldwide Inventory of Centers and Programs [Philip G. Altbach, David Engberg]

Źródłem finansowania projektów realizowanych przez FRP – ISW dla KRASP oraz Uczelni Członkowskich jest jednorazowa w kadencji składka uczelni na konto FRP – ISW w odpowiedzi na list Przewodniczącego KRASP, po przyjęciu założeń merytorycznych dotyczących zamówionego przez uczelnie członkowskie opracowania programowego, które jest przedkładane Zgromadzeniu Plenarnemu KRASP.

DOROBEK KRASP – PODSUMOWANIE

- osiągnięcie pozycji dojrzałej i odpowiedzialnej instytucji, bez której trudno byłoby dzisiaj wyobrazić sobie system szkolnictwa wyższego w naszym kraju,
- członkami KRASP są wszystkie uprawnione uczelnie akademickie, publiczne i niepubliczne (zdolność KRASP do integrowania w swych szeregach uczelni tych niegdyś zwaśnionych sektorów szkolnictwa wyższego),
- jedność rektorów pomimo znacznego zróżnicowania, zwłaszcza branżowego, uczelni członkowskich działających – zgodnie ze Statutem – w ramach konferencji rektorów poszczególnych typów szkół wyższych,
- jedyne forum relacji wszystkich uczelni akademickich z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- realizowanie działań bez wsparcia finansowego ze strony dysponentów środków publicznych, o które KRASP dotąd nie zabiegał – Konferencja finansuje się ze składek wpłacanych przez uczelnie członkowskie. Nadszedł czas, żeby to zmienić (?)

KRASP SOBIE W PEŁNI NA TO ZASŁUŻYŁ (!)

- zachowywanie neutralność wobec partii i działań politycznych.
- rosnące znaczenia KRASP na arenie międzynarodowej:
 - trzykrotne członkostwo polskiego rektora w kilkusobowych zarządach europejskich organizacji rektorów (J. Jóźwiak, T. Luty), W. Banyś),
 - aktywność i pozycja sekretarza generalnego Konferencji (A. Kraśniewski),
 - wkład rektorów z Polski w prace dotyczące szkolnictwa wyższego Rady Europy (W. Siwiński, P. Węgleński, K. Musioł, J. Woźnicki) oraz Unesco– Cepes (A. Koźmiński, J. Woźnicki),
 - udział polskich uczelni w projektach EUA.
- dysponowanie umocowaniem ustawowym i działanie w życiu publicznym jako niezależny organ, którego główne cele i zasadnicze dokonania koncentrują się na poprawie warunków rozwoju polskiego szkolnictwa wyższego,
- współpraca z Radą Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Parlamentem Studentów RP i Krajową Reprezentacją Doktorantów oraz nawiązywanie kontaktów z organizacjami pracodawców i przedsiębiorców.

MNiSW ogłosiło konkurs „Ustawa 2.0”

Założenia do nowej ustawy przygotowują trzy zwycięskie zespoły:

KRASP przy wsparciu FRP włączy się w prace nad założeniami do nowej ustawy poczynając od 2017 r. poprzez działania Komisji ds. Strategicznych Problemów Szkolnictwa Wyższego, której działania organizować i finansować będzie FRP z jednorazowych składek uczelni członkowskich – jak w poprzednich kadencjach. Komisja ta będzie współdziałać z innymi Komisjami KRASP w tym zwłaszcza z KOiL

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!